

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНЮК
02.11.2021

06-07-11S

СИЛАБУС
освітньої компоненти

SYLLABUS

<i>ФІЛОСОФІЯ</i>	<i>PHILOSOPHY</i>	
Шифр за ОП	OK 03	Code in Educational Program
Освітній рівень: бакалаврський (перший)	Educational level: Bachelor's (first)	
Галузь знань Журналістика	06	Field of knowledge: Journalism
Спеціальність Журналістика	061	Field of study: Journalism
Освітня програма Журналістика	Educational Program: Journalism	

Силабус навчальної дисципліни «*Філософія*» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» галузі знань 06 «Журналістика». Рівне. НУВГП. 2021. 16 с.

ОПП на сайті університету:

<http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/edu=5Fprograms/2019.html>

Розробник силабусу: *Залужна А.Є., д.філос.н., професор кафедри філософії, професор*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “1” вересня 2021 року

Завідувач кафедри: *Наконечна О.П., д.філос. н., професор.*

Керівник (гарант) ОП: Супрун В.М., д. філол.наук, професор кафедри журналістики та українознавства

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 2 від “19” жовтня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Ковшун Н.Е., д.е.н., професор

СЗ № 5681

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Журналістика</i>
Спеціальність	<i>061 Журналістика</i>
Рік навчання, семестр	<i>5</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>16 годин</i>
Практичні заняття:	<i>14 годин</i>
Самостійна робота:	<i>60 годин</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
Лектор 	<i>Залужна Алла Євгенівна, д.філос.н., професор кафедри філософії</i>
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Залужна Алла Євгенівна
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-5012-7419
Як комунікувати	a.ie.zaluzhna@nuwm.edu.ua тел. 097-491-5671 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE
ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі	

Актуальність навчальної дисципліни полягає тому, що філософія сприяє формуванню належного рівня світоглядної культури, смислотворчості та діалогічності, акумулюючи у своїх глибинах перспективи свobodного вибору «бути чи не бути собою» у ситуації переосмислення духовних ціннісних орієнтирів сучасного розвитку людства.

Метою викладання дисципліни є: ознайомлення студентів з історичним розвитком і сучасним змістом філософських проблем на основі засвоєння відповідних філософських знань, формування навиків критичного мислення й високої методологічної культури творчої діяльності, прилучення до гуманістичного змісту філософського світогляду.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/>

Компетентності

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. . Здатність спілкуватися державною

мовою як усно, так і письмово.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПР10. Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень.

Крім того здобувач навчиться:

- реферувати оригінальні філософські тексти й розуміти їх місце в системі філософського знання;*
- аналізувати сучасні проблеми, що виникають в соціальній, професійній і індивідуальній життєдіяльності;*
- застосовувати категоріально-понятійний апарат філософії як методологічну основу для досліджень в рамках окремих дисциплін;*
- виробляти вміння істинної комунікації, ведення дискусії, переконливого та аргументованого відстоювання власної точки зору з повагою до індивідуального та культурного різноманіття;*
- відшукувати оптимальні рішення щодо проблем, які виникають в соціальній, професійній та індивідуальній життєдіяльності на основі застосування принципів філософського мислення та загальнофілософської методології.*

Структура навчальної дисципліни

Модуль 1. Становлення та розвиток філософської проблематики

Теми лекційних занять:

1. ФІЛОСОФІЯ: КОЛО ПРОБЛЕМ ТА МІСЦЕ В КУЛЬТУРІ.

Опис теми: світогляд та його сутність і структура. Міфологія, релігія і філософія як типи світогляду. Особливості філософського знання. Проблема предмету і методу у філософії. Відношення людина-світ як фундаментальна філософська проблема. Багатоманітність форм і способів буття філософії. Знання та

мудрість. Філософія як спосіб духовно-практичного осягнення світу. Структура філософії як теоретичної системи. Філософська культура. Філософія в системі культури. Філософія і наука. Філософія і мистецтво. Філософія і релігія. Місце особистості у філософії. Функції філософії. Роль філософії в житті суспільства й особистості.

2. ТИПОЛОГІЯ ФІЛОСОФСЬКИХ СИСТЕМ.

Лекція 1.

Опис теми: зародження філософської думки та формування західної й східної парадигми філософування. Космоцентричний характер античної філософії та її основна проблематика. Філософські вчення Платона та Аристотеля. Філософія Середньовіччя її основні риси та проблематика. Антропоцентричний характер філософії Відродження. Гуманізм і проблема людської індивідуальності. Натурфілософія Відродження. Пантеїзм (М. Кузанський, Д. Бруно). Українська філософія: основні особливості, етапи та проблематика. Роль киево-руського книжництва у становленні філософської думки України. Світ, Бог, людина, кордоцентризм, концепція «сродної праці» у філософії Г. Сковороди.

Лекція 2.

Опис теми: філософія Нового часу. Наукова революція XVII ст. Проблема методу пізнання у філософії (Ф. Бекон, Р. Декарт). Поняття субстанції у філософії. Основні риси й особливості філософії Просвітництва: антропоцентризм, раціоналізм, детеологізація, механіцизм. Основні риси і особливості класичної німецької філософії (І. Кант, Гегель, Л. Фейєрбах). Основні принципи філософії марксизму. Проблема людини: практика, відчуження, свобода, гуманізм. Матеріалістичне розуміння історії. Романтизм та академічна філософія XIX ст. Основні ідеї філософії П. Юркевича: дух і свідомість, вчення про ідею, філософія серця.

Лекція 3.

Опис теми: критичний перегляд принципів і традицій класичної філософії на межі XIX-XX ст. і становлення нової світоглядної парадигми. Відношення до розуму і науки у філософії XX ст. Позитивізм і його історичні форми. Структуралізм. Прагматизм. Проблеми нераціонального (воля, почуття, інтуїція, несвідоме) у філософських напрямках антисциєнтистського спрямування. Людина у світі й світ людини. Унікальність людського буття як філософська проблема. Екзистенціальна філософія та її різновидності:

екзистенціалізм, персоналізм, філософська антропологія. Еволюція релігійної філософії в ХХ ст.

Філософія в Україні в ХХ ст. Екзистенційно-романтична філософська хвиля початку ХХ ст. (М. Бердяєв, Л. Шестов). Вчення про ноосферу В.І. Вернадського. Д. Чижевський як історик української філософії.

Модуль 2. Основні проблеми сучасної філософії

Теми лекційних занять:

3. ФІЛОСОФСЬКЕ РОЗУМІННЯ СВІТУ.

Опис теми: категоріальне моделювання онтологічної проблематики. Життєвий і філософський зміст проблеми буття. Буття і небуття: специфіка взаємодії. Основні форми буття. Світ як сукупна реальність та смислова організація сущого. Життєвий світ. Поняття матерії та субстанції та їх історико-філософська генеза. Монізм, дуалізм, плюралізм. Простір і час: сутність, специфіка просторово-часових властивостей у різних формах буття. Зміна філософських уявлень про простір і час. Людиновимірність простору і часу. Поняття руху. Рух та розвиток. Риси розвитку. Основні філософські концепції розвитку. Діалектика як вчення про розвиток. Основні концепції діалектики. Сучасний стан науково-філософського осмислення буття. Становлення нелінійного стилю мислення. Особливості синергетики як сучасної концепції розвитку.

4. ДУХОВНІ ВИМІРИ ЛЮДСЬКОГО БУТТЯ.

Опис теми: духовні виміри людського буття: дух, душа, свідомість, самосвідомість, несвідоме, духовність. Походження і сутність свідомості як філософська проблема. Властивості свідомості: універсальність, суб'єктивність, комунікативність, активність, системність. Свідомість і мова. Свідомість як система. Проблема несвідомого та його роль в людському бутті. Свідомість та самосвідомість. Сутність, рівні та форми самосвідомості. Основні гносеологічні концепції філософії. Форми пізнання. Проблема істини у філософії та науці: історичний і сучасний контекст. Філософські концепції істини. Наукове пізнання та наука: основні риси, поняття, методологія. Наукове пізнання: категорії, форми та методи. Наука як соціальний інститут суспільства.

5. ЛЮДИНА ЯК ПРОБЛЕМА ФІЛОСОФІЇ.

Опис теми: людина як проблема філософії: історія та сучасність. Проблемність людського буття: есенційні та екзистенційні підходи. Буття людини як співбуття. Суспільний характер людського буття: індивідуальне та соціальне в людському бутті. Поняття «індивід», «індивідуальність», «особа», «особистість». Буття людини як буття можливостей. Творчість, свобода, відповідальність як форми реалізації можливісного виміру людського буття. Єдність і багатоманітність людського буття та проблема його достотності. Сутність відчуження, форми його вияву та шляхи подолання. Свобода як цінність. Творчість, свобода, і комунікація. Природа цінностей: способи їх обґрунтування та класифікації. Життя і смерть – вихідна проблема людського буття. Життя як цінність. Проблема смерті і безсмертя в духовному досвіді людства. Сенс людського життя та філософські підходи до його осмислення.

6. СОЦІАЛЬНЕ БУТТЯ: ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ.

Опис теми: особливості сучасної соціальної філософії. Поняття соціуму і суспільства. Вчення про природу. Особливості взаємодії людини і природи. Відмінність у ставленні до перетворення природи в західній і східній культурі. Суспільство як цілісна система. Смилова структура суспільства. Соціальні інститути і спільності. Історичність буття людини і суспільства. Способи осягнення історії. Проблема періодизації та спрямованості історії. Ідея прогресу в соціальній філософії та концепції її осягнення. Техніка як соціокультурний феномен. Науково-технічний прогрес: сутність, наслідки, перспективи. Технократизм і проблеми гуманізації техніки. Проблемність і суперечливість сучасного цивілізаційного розвитку та соціально-культурні імперативи його осмислення.

Тематика практичних занять:

Практичне заняття 1.

Філософія: коло проблем та місце в культурі.

Охарактеризувати особливість взаємодії філософії та світогляду. Типи світогляду та специфіку філософського знання. Багатоманітність форм і способів буття філософії. Місце філософії в культурі.

Практичне заняття 2.

Класична філософія: від античності до Нового часу та марксизму.

Розкрити космоцентричний характер філософії античності. Теоцентричні засади Середньовічної філософії. Антропоцентричність Ренесансу. Визначити основні ідеї філософських поглядів Нового часу. Особливості філософської проблематики доби Просвітництва. Марксизм як економічне, політичне та філософське вчення

Практичне заняття 3.

Плюралізм філософських поглядів ХХ століття

Проаналізувати напрямки сцієнтичного спрямування. Основні ідеї антисцієнтичної філософської думки. Сутність та значення психоаналізу, екзистенціалізму, філософії життя та філософської антропології. Основні ідеї релігійної філософії ХХ ст.

Практичне заняття 4.

Філософське розуміння світу

Охарактеризувати проблему буття в історико-філософській думці та основні онтологічні категорії. Єдність та багатоманітність світу. Життєвий світ, субстанція, матерія. Просторово-часові характеристики світу. Рух та розвиток.

Практичне заняття 5.

Духовні виміри людського буття та проблема пізнання

Визначити проблеми духу, душі, духовності та свідомості у філософській думці. Сутнісний зміст свідомості: її властивості, структуру та функції. Самосвідомість: сутність, форми, рівні. З'ясувати сутність та види пізнання. Основні концепції істини. Наукове пізнання та наука: поняття, риси, методологія.

Практичне заняття 6.

Людина як проблема філософії

Розкрити проблемність людського буття. Есенційний та екзистенційний підходи до розуміння людини. Буття людини як буття можливостей. Філософське осмислення проблем свободи, відчуження, творчості, комунікативності. Осмислити основні підходи до сенсу людського життя. Ідеї життя та смерті у проблемному полі їх взаємодії. Пошуки шляхів безсмертя. Зміст

достотності людського буття.

Практичне заняття 7.

Соціальне буття: філософський аналіз

З'ясувати філософське розуміння суспільства. Суспільство як система. Історичність буття суспільства. Глобальні проблеми людства.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Взаємодія з людьми, загальнокультурна грамотність, здатність до навчання, здатність логічно обґрунтовувати позицію, навички усного та письмового спілкування, уміння слухати і запитувати, формування власної думки та ін.

Форми та методи навчання

Методи навчання: пояснювально-ілюстративні методи з використанням мультимедійних презентацій та проблемні методи навчання із застосуванням: лекцій з використанням наочності та ТЗН; активних форм проведення семінарських занять; вирішення тестів та практичних завдань; написання та обговорення есе; конспектування першоджерел з аналізом та інтерпретацією філософських текстів. Інтерактивні методи навчання (круглі столи з проблемних питань філософії, робота в малих групах, аналіз конкретних ситуацій (case study), рольові ігри, участь в конференціях, навчальна дискусія, дебати, аналіз конкретних ситуацій, обговорення, презентації, міні-лекції, ситуаційні дослідження та інші.

Порядок та критерії оцінювання

Система оцінювання знань студентів проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування

<http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>

Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань за ЄКТС.

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань:

- *письмові п'ятихвилинки по філософських категоріях;*
- *оцінка за доповідь на семінарському занятті;*

- поточне тестування після вивчення кожного змістовного модуля;
- оцінка за опрацювання першоджерел;
- модульні контрольні роботи;
- оцінка за самотійну роботу;
- підсумковий екзамен.

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно виконати завдання пов'язане із пошуком інформації стосовно вибраної професійної діяльності, оформити у презентаційний вигляд та представити-захистити перед колективом студентів групи; вчасно здати модульні контролі знань.

Розподіл обов'язкових балів, що присвоюються студентам.

Модуль 1– поточне опитування та СРС			Модуль 2 – поточне опитування та СРС				Бонусні бали	Підсумковий модульний контроль	Сума (екзамен)
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	6	40	100
7	8	8	7	8	8	8			

Студенти мають можливість отримати додаткові бали (бонуси) за виконання самосійної роботи (до 6 балів), участь у конференціях, круглих столах, конкурсах есе (до 6 балів).

Дисципліна закінчується екзаменом, тому результати складання модульних контролів можуть зараховуватись як підсумковий контроль. Два модульні контролі проходять у формі тестування на навчальній платформі Moodle. Кожний модульний контроль містить по 30 запитань різного рівня складності: перший рівень – 20 запитань по 0,4 бала, другий рівень – 6 запитань по 1 балу, третій рівень – 4 запитання по 1,5 бали. Усього – 20 балів за кожен модуль.

Для забезпечення об'єктивного оцінювання студентам надається право подавати в письмовій формі апеляційну скаргу про незгоду з отриманими балами. Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentrnezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру щодо філософських, морально-естетичних, суспільно-історичних проблем, практичного вирішення проблем професійної діяльності: існування людини в інформаційному суспільстві; можуть залучатися до участі у конкурсі есе, філософській олімпіаді, написання наукових тез і статей з тематики курсу та до участі у міжнародних, всеукраїнських конференціях та олімпіадах.

Інформаційні ресурси

1. Електронний каталог бібліотеки філософського факультету Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка. [Електронний ресурс]. Режим доступу http://philosophy.univ.kiev.ua/ua/view/lib_cat_ph/6/6/6
2. Методичні матеріали факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://www.philosophy.onu.edu.ua/newsite/method.htm>
3. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
4. Цифровий репозиторій Харківського національного університету міського господарства ім. О.М. Бекетова. Тема: «Філософія». [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://eprints.kname.edu.ua/view/subjects/d=5F6.html>

Рекомендована література

Базова

1. Петрушенко В.Л. Філософія: Підручник. 4-те вид. Львів, 2006.
2. Причепій Є.М. Філософія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Є.М. Причепій, А.М. Черній, Л.А. Чекаль. 2.вид., випр., доп. К.: Альма матер, 2007.
3. Філософія. Навчальний посібник. За ред. І.Ф. Надольного. К., 2006.
4. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб. / За ред. Л.В. Губерського. К.: Знання, 2009.

Допоміжна

1. Веремейчик С. Душа як об'єкт філософського та святоотцівського аналізу. Науковий вісник «Гілея: зб. наук. праць. Київ : Видавництво Гілея, 2020. Вип. 154 (3). С. 159-164.

2. Залужна А.Є., Веремейчик С.В. Особливості взаємозв'язку духу, душі та тіла в релігійно-антропологічних поглядах В.Ф. Войно-Ясенецького. Освітній дискурс: збірник наукових праць. Випуск 21 (3). 2020. С.41-52.
3. Наконечна О.П., Гаєвська С.Р. Методичні вказівки та плани семінарських занять з дисципліни «Філософія» для студентів всіх напрямів підготовки НУВГП денної форми навчання / [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://ep3.nuwm.edu.ua/2208/1/045-132.pdf>
4. Наконечна О.П. Методичні рекомендації до вивчення теми: «Філософська думка України» на семінарських заняттях з дисципліни «Філософія» для студентів всіх напрямів підготовки НУВГП / [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://ep3.nuwm.edu.ua/2728/1/06-07-144.pdf>
5. Гаєвська С.Р. Методичні рекомендації до вивчення теми «Історичні типи філософії» на семінарських заняттях з дисципліни «Філософія» для студентів всіх спеціальностей НУВГП денної форми навчання / [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://ep3.nuwm.edu.ua/5771/1/06-07-149.pdf>
6. Наконечна О.П. Методичні рекомендації до вивчення теми «Пізнання як філософська проблема» на семінарських заняттях з дисципліни «Філософія» для студентів усіх спеціальностей НУВГП денної форми навчання. [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://ep3.nuwm.edu.ua/7470/1/06-07-153.pdf>
7. Горський В.С. Історія української філософії: Навч. Посібник. К.: Наукова думка, 2001.
8. Історія української філософії: Навчальний посібник / Русин М. Ю., Огородник І. В. та ін. К.: ВПЦ «Київський університет», 2008.
9. Наконечна О.П., Гаєвська С.Р., Яськів Б.І., Храпко П.Ю. Дистанційний курс з дисципліни «Філософія (релігієзнавство, логіка)» - Рівне: НУВГП, 2013. 236 с.
10. Нестеренко В.Г. Вступ до філософії: онтологія людини. Навч. посібник. К., 1995.
11. Філософія. Курс лекцій. За ред. Бичка І.В. К., 2002.
12. Філософія: мислителі, ідеї, концепції: Підручник / В.Г. Кремень, В.В. Ільїн. К.: Книга, 2005. – 528 с. [Електронний ресурс]. Режим

доступу <https://kafedrafil.files.wordpress.com/2012/09/kremen.pdf>

13. Філософія: навч. посіб. / М.Л. Шумка, Т.В. Гончарук, Л.П. Мокряк, О.М. Рудакевич. Тернопіль: Підручники й посібники, 2010.

14. Філософія: світ людини. Курс лекцій: навч. посібник / В.Г. Табачковський, М.О. Булатов, Н.В. Хамітов та ін. К.: Либідь, 2003.

15. Ящук Т.І. Філософія історії: Курс лекцій. Навч. посібник. К.: Либідь, 2004.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Передача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та передачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про неформальну освіту. <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>.

На ресурсі

<https://www.skeptic.in.ua/integrity/?fbclid=IwAR2TE9zaoPiVjFfH281AqWC B4SI16GICpmjfto6CvZ0eAN7efPpMM7LmuHY>

студенти зможуть знайти: офіційні документи і рекомендації, ФБ, Проєкт сприяння академічній доброчесності в Україні, вебінари, короткі відеопоради студентам, аналітика, книжки, монографії, системи виявлення текстових запозичень, кодекси етики, академічне письмо, дискусії, інфографіка.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання курсу долучені викладачі кафедри.

Правила академічної доброчесності

Усі здобувачі виконані навчальні завдання самостійно перевіряють на

виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>.

В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину то студенту не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття.

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=341>

Здобувачі без обмежень можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу планується оновлювати щорічно.

Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно проблем, пов'язаних з формуванням світоглядної культури особистості або специфікою професійної. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

В НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:

- Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування
<http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>
- Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування
<http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.
- Положення про порядок реалізації права на академічну

мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.

Здобувачі можуть отримати доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:

- електронні бібліотеки:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki>

- Як знайти статтю у Scopus:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram>

- База періодичних видань:

<https://www.scimagoir.com/>

- Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>